

“MANNENVRIENDSCHAPPEN .....

Ergens gelezen in een ‘weblog’ van een dame:

“Mannenvriendschappen intrigeren mij mateloos, hoe vaak heb ik ze niet gade geslagen in de kroeg, en mij verwonderd. Soms scheen het mij toe dat mannen zich het liefst groot houden.

Niet te veel toestanden, aub.

Waar vrouwen in dat soort gevallen even vluchten naar de wc om de tranen de privacy te gunnen en het hele verhaal rustig kan worden aangehoord, lijken mannen aan één of twee woorden genoeg te hebben; “Wat is er joh!” “mwoah, ‘k weet niet..”

"Hier man, drink er nog ééntje! En nu niet de hele avond gaan sippen want dat verpest de sfeer, hela hola hupsakeeee!"

Dit is het beeld wat vrouwen soms hebben van

“mannenvriendschappen”. Kan het ook anders? Zeker, zie onderstaand citaat van en over mannen die Dachau overleefd hebben.

“Opvallend is echter dat het vriendschappen waren die het traditioneel mannelijke doorbraken. In het midden van de vorige eeuw zoenden en huilden mannen niet, waren zuinig met het tonen van gevoelens en lieten het huishouden over aan hun vrouw. Maar in het kamp zoende en hilde De Bordes wel, naaide Sam Hingst polsmofjes voor Floris Bakels bevroren handen en bracht Con Broers diezelfde Bakels een pan macaroni en aaide hem bemoedigend over zijn stoppelbaard. Zei Piet Bouwense, weliswaar in ruige kamptaal, ‘eten of ik knijp je strot dicht’, maar hoogstwaarschijnlijk enkel om te verhullen hoe groot zijn zorg was voor een vriend die het dreigde op te geven. En toen Carel Steensma bibberend van de kou op de vuile appelplaats van Dachau lag, gaf Godert van Dedem hem zijn warme jas met de woorden ‘ik ben alleen, jij bent nodig voor je vrouw en jongens’.”

Okay, weinig woorden misschien. Maar betrokkenheid, steun, confrontatie. Hebben mannen andere vriendschappen dan vrouwen? Het lijkt er wel op. Hoewel het gevaarlijk is om te generaliseren, lijkt het er soms op dat mannen te snel genoeg nemen met een bepaald

niveau van vriendschap. Op het internet kwam ik ook nog een citaat van welbekende “Kluun” tegen:

“Mannen interesseert het geen biet hoe en waarom we van elkaar verschillen. Wij gaan uit van elkaars overeenkomsten, niet van elkaars verschillen.

Om elkaar tot in lengte van jaren in groepsverband te blijven zien vinden mannen het genoeg als ze één overeenkomst hebben en één gezamenlijke interesse, om zich daar samen aan te laven. De Closing parties in Ibiza. De WK's en EK's van Oranje. Pearl Jam in Ahoy. Of de Bananenbar.

En daarna hoeven we elkaar een jaar lang weer niet te zien of te bellen.

We zouden niet weten waar we het over zouden moeten hebben.

Meisjesgroepjes verstaan de kunst van het niet-praten niet.

Wij wel en daarom houden mannenvriendschappen zo lang stand.”

De voorbeelden geven wel aan dat omstandigheden en beeldvorming soms bepalen wat mannen verwachten van vriendschappen.

Beeldvorming en verwachting bepalen tegelijkertijd weer hoe iemand een vriendschap ingaat en deze vriendschap vormt.

Allereerst: waarom hebben mannen vriendschappen nodig? Waar dienen zij toe en hoe hou je ze in stand?

Ik wil dit belichten vanuit een vriendschap van 5 mannen, die over een tijdsperiode van 10 jaren is gegroeid in diepgang en intensiteit.

Een eerste belangrijke constatering is dat vriendschap niet de relatie met een (huwelijks-)partner vervangt. Onze ervaring is dat de partnerrelatie juist beter wordt als er mannenvriendschappen zijn. En dan niet de vriendschappen van het niveau van “Kluun”, maar kerels die elkaar echt iets te zeggen hebben. Vriendschap is soms een keuze. Zoals collega's onderling een intervisie-groep kunnen starten om een betere consultant of therapeut te worden, zo kunnen mannen elkaar uitdagen en scherpen op de kwaliteit van hun persoon. Doe jij de goede dingen en doe jij de goede dingen goed? Wat voor vader, echtgenoot of zoon van mijn ouders ben ik? Gedraag ik mij zoals ik mij voorneem om te zijn en kunnen anderen de kern van mijn identiteit aan mij aflezen. Kortom, ben ik een authentieke kerel die staat voor wat hij zegt en gelooft? Als ik mijn vrienden in de ogen kijk, dan zie ik mijzelf daarin gespiegeld. Soms met bemoediging, soms met kritiek, maar altijd op een manier waardoor ik er zelf beter van word. ‘Beter’ in de zin van een beter mens dan.

Onze vriendschap is begonnen doordat 2 mannen tegen elkaar hebben gezegd: “Zullen we een biertje gaan drinken?” En in dat café hebben die twee toen afgesproken vrienden te zullen zijn. Dat is dus een keuze – een ‘afpraak’. Vervolgens hebben zij zich voorgenomen die vriendschap niet voor zichzelf te houden, maar uit te breiden tot een

groep. Er werden er dus nog drie bij gevraagd. Gek genoeg kostte het geen enkele moeite om elkaar te overtuigen dat het zinvol en nuttig is om in deze vriendengroep te investeren. Ieder van de vijf mannen vond het een voorrecht om deel te mogen nemen aan deze vriendschap. Sindsdien komen we elke laatste woensdag van de maand bij elkaar in een café. We drinken een glas, roken een sigaar en nuttigen een bitter-garnituur. En vaak, als er in de kleine uurtjes afgerekend wordt, zegt de serveerster: "Nou, nou, jullie waren wel weer heel erg serieus vanavond". Tja, sorry hoor, zo kunnen mannen dus ook zijn. Opmerkelijk is dat in al die jaren, de avonden vrijwel niet verzuimd worden. Iedereen is er. Het kost geen moeite om andere dingen er voor af te zeggen of te laten lopen. "Er-zijn" is het belangrijkste. Misschien hebben we daarmee wel de belangrijkste waarde van de vriendengroep te pakken. Vriendschap heeft het nodig dat er continuïteit is, dat je er bent, telkens weer. "Er-zijn" heeft ook nog een andere betekenis: "aanwezig-zijn" op de plaats waar je bent. Dat kan op je werk zijn, in gesprek met je vrouw of met je kinderen. Waar je ook bent, zorg dat je er bent en dat je gedachten niet in een droomvlucht naar verre oorden vertrekken. Waarom hebben mannen vrienden nodig? Met terugwerkende kracht kunnen wij zeggen: "omdat de kwaliteit van het bestaan – in tal van opzichten - met sprongen is verbeterd!"

Hoe gaat dit in zijn werk? Je hebt dan een groep, waarmee je afspreekt elkaar aan te scherpen en aan te spreken. Maar hoe voorkom je dat je terugzakt in het type vriendschappen à la Kluun. (of dat je een kopie wordt van de vriendinnen-club van je vrouw.) Het heeft ons erg geholpen om een 'setje' eenvoudige afspraken te maken:

- We praten niet over zaken die traditioneel met mannenvriendschappen worden geassocieerd, zoals vrouwen, auto's, mobiele telefoons, computers, werk, kerk, geld, etc.
- Je bent er gewoon op de afgesproken tijd, want anderen hebben jou nodig.
- Wat we bespreken is vertrouwelijk en blijft onder ons. Dit wordt dus zelfs niet besproken met de nieuwsgierige echtgenoten thuis: "Hoe was het?" "Goed." Waar hebben jullie het over gehad?" "Mwah." Inmiddels hebben onze echtgenotes zich hierbij neergelegd. (Uiteraard kunnen zaken die jou persoonlijk aangaan wel besproken worden met je echtgenote.)
- Ik weet niet wat het antwoord zou moeten zijn, op een vraag die een ander aan jou stelt. Je spreekt dus voor jezelf en vult niet voor anderen in.

Het stellen van vragen is het meest belangrijke instrument wat wij hebben. Niet-weten en doorvragen is moeilijker dan menigeen zo op het eerste gezicht zou denken en vraagt veel oefening.

Omdat wij ons dit realiseren hebben wij een inventarisatie gemaakt van een aantal vragen die wij elkaar stellen en dit gebundeld in de vorm van een spel. De aanleiding hiervoor was de vraag van andere mannen, individueel of in groepen, hoe wij vorm en inhoud geven aan onze vriendschap. Het spel wordt onder de naam "Brainheart"¹ uitgegeven en kan dienst doen als opzet om tot inhoudelijke gesprekken te komen. De vragen zijn gebundeld rondom diverse thema's en zijn ingedeeld in niveau-groepen beginnende vriendschappen, gevorderde vriendschappen, zeer gevorderde vriendschappen. Er is een uitgebreide handleiding bij het vragen-spel. Het gesprek is het doel, het spel is een middel. Het heeft ons erg geholpen en daarom willen wij het doorgeven.

Eén belangrijk aspect mag niet ongenoemd blijven. Dat is de waarde van het gezamenlijke geloof in God. Eén keer per jaar trekken wij er een weekend op uit om met elkaar te bidden. Iedereen krijgt een dagdeel. Er wordt gesproken, geluisterd naar God, woorden en indrukken die God geeft worden doorgegeven en er wordt gebeden. De ontmoetingen met elkaar en met God zijn intens en menig traan wordt geplengd. Dat is niet alleen maar leuk. "Zoals men ijzer scherpt met ijzer, zo scherpt een mens zijn medemens" zegt het boek Spreuken.

Wat merken anderen, andere relaties van onze vriendschappen?

Hopelijk merkt men dat ieder van ons meer de mens en de man is geworden die hij bedoeld is te zijn.

In het kleine boekje "De weg van de mens" verhaalt Martin Buber² van rabbi Susja. Deze zei kort voor zijn dood: "In het toekomstige rijk zal mij niet gevraagd worden: 'Waarom zijt gij niet Mozes geweest?' Mij zal gevraagd worden: 'Waarom zijt gij niet Susja geweest?'"

Er-zijn en zijn-wie-je-bent. Het is een levenskunst die vraagt om teamwork. Laat niemand de illusie hebben dit alleen en zelfstandig te kunnen. Ook mannen niet. Met elkaar is het trouwens veel leuker. Deze vrienden willen hun ontmoetingen en hun vriendschap niet meer kwijt en dagen andere mannen uit om zichzelf en anderen niet te kort doen door een vriend te zijn voor andere mannen.

---

¹ Voor bestellingen: www.brainheart.nl

² Buber, M., De weg van de mens, Boucher, 1964